

пізнавальної діяльності та сприятимуть формуванню інноваційної методичної компетентності.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що проблема формування інноваційної методичної компетентності майбутнього вчителя НУШ вимагає детального вивчення. Цілком логічним є те, що адаптувати майбутніх педагогів до умов Нової української освіти дозволить модернізація освітнього процесу відповідно до сучасних вимог, що існують у всесвітньому освітньому просторі.

Список використаних джерел

1. Сафіулін В. І. Інноваційний пошук нових технологій навчання. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / за ред. Л. І. Даниленко, В. Ф. Паламарчук. Київ: Логос, 2004. С. 53–64.
2. Себало Л. І. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до самоосвітньої діяльності. Київ, 2016. 265 с.
3. Цюняк О. П., Довбенко С. В. Педагогічна інноватика. Івано-Франківськ, Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.

Бірюкова С.О.,

викладач української мови та методики навчання української мови в початкових класах Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

З 1 вересня 2018 року в Україні розпочато реформу загальної середньої освіти. Учні перших класів почали навчатися за новим Стандартом початкової освіти. Він визначає, що саме мають знати й уміти молодші школярі після закінчення певного циклу навчання, окреслює ідейні засади та принципи навчального процесу, логіку його організації.

Головна мета Нової української школи – це створення шкільної системи, яка даватиме учням не лише знання, а й уміння застосовувати ці знання у житті. У такій школі повинні прислухатися до думки учнів, учити їх творчо й критично мислити. Важливо, щоб основна увага спрямовувалася не на запам'ятовування, а на розвиток компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.

До найголовніших завдань інноваційних перетворень в освіті належать такі:

- зміна стереотипів педагогічної діяльності;
- максимальне ознайомлення вчителів з новими технологіями;
- зацікавлення вчителів можливостями впровадження нових технологій;
- створення сприятливого клімату для вчителя, який експериментує.

Ключовими особами реформи освіти є вчителі, які мають реалізувати ці зміни, кожен у класі, з яким він буде працювати. Сучасний учитель початкової школи – це справжній професіонал, що орієнтується в наукових досягненнях, інноваціях у різних галузях, володіє ефективними технологіями розвитку, навчання та виховання дітей; здатний і прагне до саморозвитку, самовдосконалення, самомоделювання та самопроектування в різних сферах життєдіяльності, зокрема у професійній.

У сучасних умовах реформування початкової освіти перед вищими навчальними педагогічними закладами ставиться важлива мета – підготувати компетентного фахівця-вчителя початкових класів, який буде конкурентноспроможним на ринку праці.

З метою якісної підготовки фахівців Нової української школи у Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А.С. Макаренка приділяється значна увага досконалому вивченню курсу «Методика навчання української мови в початкових класах», ознайомленню з нормативними документами, порівнянню чинних програм початкової школи з української мови, втіленню принципів інноваційного навчання у процесі проведення уроків під час практики у школі.

Аби допомогти майбутнім педагогам у цьому, передбачено систему додаткових заходів: онлайн-навчання під час вебінарів, тренінги, майстер-класи, зустрічі з учителями початкової школи, науково-практичні семінари та конференції тощо.

З метою ознайомлення випускників коледжу з чинними програмами та новими посібниками для навчання грамоти учнів перших класів було проведено тренінг, одним із завдань якого було порівняння науково-методичних засад навчання грамоти «традиційної» та Нової української школи. Студентам було запропоновано визначити нові підходи до навчання першокласників читання та письма та укладання підручників. За основу було взято методичні рекомендації щодо навчання грамоти авторів навчально-методичного комплексу «Українська мова. 1 клас» Большакової І.О. та Пристінської М. С. [4]

Серед перерахованих засад навчання грамоти студентам було запропоновано позначити ті, які є специфічними для НУШ:

- формування в учнів елементарних навичок читання і письма;
- розвиток мовленнєвих умінь;
- збагачення, уточнення й активізація словника;
- навчання грамоти першокласників відбувається за звуковим аналітико-синтетичним методом;
- послідовність вивчення звуків і букв за частотним принципом;
- оволодіння грамотою спирається на життєвий досвід учнів; завдання добираються з урахуванням інтересів і потреб дітей, використовуються ситуації з їх повсякденного життя;
- періоди навчання грамоти: добуквений та буквений;
- учитель може самостійно визначати тривалість періодів;
- мета добуквеного періоду полягає у забезпеченні мотивації до навчальної діяльності; розвитку усного мовлення першокласників; формуванні елементарних аналітико-синтетичних умінь в роботі над текстом, реченням, словом, звуками мовлення; підготовці руки учня до письма [5];

- добуквений період повинен сприяти формуванню соціальних навичок взаємодії та співпраці, забезпеченню умов для успішної адаптації дітей до школи, створенню класної учнівської спільноти, ознайомленню учнів зі шкільними правилами, формуванню внутрішньої позиції школяра;
- текстовий матеріал та завдання з читання добираються з урахуванням різнорівневих читацьких навичок першокласників;
- у буквений період учні працюють з текстами різного типу та виконують завдання з розвитку критичного мислення для їх опрацювання;
- навичка письма друкованих букв формується паралельно з навичкою читання, одночасно діти вправляються у написанні елементів прописних букв;
- формування навички письма прописних букв починається в II семестрі;
- у буквений період навчання письма друкованих букв починають формуватися правописні навички — елементарні орфографічні та пунктуаційні;
- учителю важливо не лише зосередитися на засвоєнні учнями механізму списування складів, слів і речень, а й пропонувати значну кількість вправ для запису власних думок, почуттів, вражень на елементарному рівні;
- добір текстів та вправ до них забезпечують диференціацію навчання на уроках.

На наступному (теоретичному) етапі роботи тренер на прикладах ознайомив студентів з особливостями завдань, уміщених у підручнику «Українська мова. Буквар», на основі яких випускники визначили риси, специфічні для уроків навчання грамоти в НУШ: поділ навчання грамоти на два етапи у 1 класі (добуквений і буквений); інтеграція читання, письма та розвитку мовлення; спрямованість на формування навичок свідомого читання; більш глибоке, порівняно з «традиційною» школою, здійснення граматико-орфографічної пропедевтики; розвиток логічного, критичного, творчого мислення; формування емоційного інтелекту; створення та розв'язування проблемних ситуацій; розвиток уміння передбачати, планувати, аналізувати хід подій; формування вміння дискутувати, слухати, розуміти, приймати,

спростовувати та доводити думку; здійснення письма рукописних букв за генетичним принципом (за схожістю елементів).

З метою закріплення отриманих теоретичних відомостей студентам було запропоновано в процесі роботи у групах сформулювати завдання за вимогами НУШ до сторінок «Букваря» Большакової І.О. та Пристінської М. С., не передбачені авторами підручника. Дібрані студентами завдання спрямовані на розвиток критичного мислення, навичок читання, в т.ч. свідомого, образного мислення та мовлення, дрібної моторики руки, орфоепічних навичок і фонематичного слуху, на застосування міжпредметних зв'язків, інтеграцію та формування системності мислення, розвиток творчих здібностей, фантазії, уяви, збагачення, уточнення й активізацію словникового запасу першокласників, формування емоційного інтелекту, пропедевтичне вивчення граматичного й орфографічного матеріалу.

Список використаних джерел

1. Большакова І. О., Пристінська М. С. Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закл. загальн. серед. освіти : у 2 ч. Харків : Ранок, 2018. Ч. 1. 80 с.
2. Державні стандарти. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення: 12.03.2019).
3. Методичні рекомендації "Українська мова. Буквар. 1 клас" (уроки 1-8) (авт. Большакова І.О., Пристінська М.С.). Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти : веб-сайт. URL: <http://loippo.edu.ua/teachershelper/initial-classes/160-program-methodical-support/3223-metodychni-rekomendatsii-ukrainska-mova-bukvar-1-klas-uroky-1-8-avt> (дата звернення: 12.03.2019).
4. Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-ta-navchalnih-program-dlya-1-2-h-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 12.03.2019).